

הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצה: ד"ר שרון רגב-טייטלרהמתרגלים: איילת קוגוס, גל דנינו**בחינה במבוא לכלכלה (094591)****תאריך הבחינה: 27.3.2022****מועד ג - סמסטר חורף תשפ"ב****טור 1**

מספר סטודנט: _____

הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה מבין שאלות 1-20 : 5 נקודות.
- שאלות 1-12 : מיקרו ; שאלות 13-20 : מאקרו.
- ניתן לצבור בבחינה בסה"כ 100 נקודות.
- יש לסמן את התשובות בטופס התשובות המצורף בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן היטב תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה יש להקפיד לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות על טופס התשובות המצורף. כמו כן יש להקפיד לסמן את מספר הטור.
- הבחינה בת 3 שעות.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל. כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה יש להניח שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה).
- בשאלות במאקרו כלכלה הנחו קשיחות מחירים כלפי מטה.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטיוטה, ואת טופס התשובות. יש לשים לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי דף השער ועל גבי טופס התשובות.
- יש לשים לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

בהצלחה !!!

שאלה 1

ירין צורך שני מוצרים X ו- Y . הניחו כי לשני המוצרים עקומות ביקוש והיצע רגילות. חל שיפור טכנולוגי בייצור X ועלויות היצור של מוצר Y התייקרו. ידוע כי לאחר השינויים הנ"ל מחיר מוצר Y לא השתנה. לפיכך מי מהבאים מתאר את הקשר בין המוצרים?

- א. מדובר במוצרים משלימים.
- ב. מדובר במוצרים נורמליים.
- ג. מדובר במוצרים תחליפיים.
- ד. מדובר במוצרים נחותים.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 2

הצרכנים במשק מוכנים להוציא תמיד סכום קבוע של 350,000 ₪ לרכישת עניבות. במשק זה נמכרות עניבות מיובאות בלבד (אין יצרנים מקומיים שמייצרים עניבות). במצב התחלתי הוטל מכס של A ₪ על כל עניבה מיובאת. כעת, הממשלה החליטה להעלות את המכס ל- B ₪ על כל עניבה מיובאת ($B > A$).

כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון?

- א. תקבולי הממשלה מהמכס לא ישתנו.
- ב. תקבולי הממשלה מהמכס יגדלו.
- ג. תקבולי הממשלה מהמכס יקטנו.
- ד. אין מספיק נתונים כדי לקבוע את השינוי בתקבולי הממשלה מהמכס.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 3

עקומת הביקוש העומדת בפני פירמה מונופוליסטית היא: $P = 100 - Q$. הניחו שהעלות השולית לינארית ורגילה (עולה). ידוע שבשווי משקל המונופול מייצר כמות השווה ל-40 יחידות. לפיכך מה ניתן להסיק לגבי תחום גמישות הביקוש (ביחס למחיר) בנקודה שבה המונופול מייצר בשווי משקל?

- א. קשיח
- ב. גמיש
- ג. גמיש יחידתי
- ד. גמיש לחלוטין
- ה. קשיח לחלוטין

שאלה 4

בענף פועל מונופול שהוצאותיו השוליות הן: $MC = Q$. הביקוש למוצר הוא: $P = 100 - Q$. כעת הממשלה החליטה לקבוע מחיר מקסימום $P_{\max} = 50$, וידוע שהמונופול ממשיך לפעול

בתנאים החדשים. הניחו כי השוק יפעל במחיר המקסימום.

כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון בשווי משקל?

א. כמות שווי משקל המיוצרת תישאר ללא שינוי.

ב. רווחת הצרכנים תקטן.

ג. הרווחה החברתית תקטן.

ד. הרווחה החברתית תגדל.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 5

מוצר X הנצרך בארץ, בחלקו מיובא ובחלקו מיוצר בארץ.

מחירו בחו"ל נתון למשק, ועקומות הביקוש וההיצע המקומיים רגילות.

ידוע כי חלה עליית מחירים בחו"ל (בדולרים) למוצר X (ללא שינוי בשער החליפין).

לפיכך, מה יקרה לערכו של היבוא של המוצר (בדולרים)?

א. ערך היבוא בהכרח יגדל אם גמישות הביקוש קטנה מאחת.

ב. ערך היבוא בהכרח יקטן אם עקומת ההיצע המקומי עולה משמאל לימין.

ג. אין שינוי בערך היבוא אם גמישות הביקוש ל X יחידתית לכל נקודה.

ד. ערך היבוא בהכרח יקטן אם גמישות הביקוש ל X יחידתית לכל נקודה.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 6

X ו-Y הם מוצרים תחליפיים.

X מיוצר בארץ וגם תמיד מיובא מחו"ל; Y נמכר בארץ וגם תמיד מיוצא לחו"ל.

כעת, הממשלה החליטה להעניק ליצרני Y סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצאת.

לפיכך מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. מחיר מוצר Y יעלה, ומחיר מוצר X יעלה.

ב. ייבוא מוצר X לא ישתנה.

ג. ייבוא מוצר X יגדל, ומחיר מוצר X לא ישתנה.

ד. ייבוא מוצר X יקטן, וייצוא מוצר Y יגדל.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 7

ענף המייצר דייסה לתינוקות הינו ענף תחרותי. ההיצע רגיל, והצרכנים תמיד מוציאים סכום קבוע של 9000 ₪ על דייסה לתינוקות. הממשלה החליטה לקבוע מחיר מינימום בגובה 30 ₪ לדייסה, וידוע שבמחיר זה היצרנים בוחרים לייצר 500 יחידות. בהנחה שהשוק פועל במחיר האילוף והממשלה תקנה את העודפים, מהן הוצאות הממשלה? (הניחו שהממשלה משמידה את העודפים לאחר קנייתם).

- א. 5600
- ב. 6000
- ג. 8000
- ד. 9500
- ה. 150,000

שאלה 8

במשק שני שווקים הפועלים בתנאי תחרות משוכללת, האחד למוצר X והשני למוצר Y . בשוק למוצר X הביקוש קשיח לחלוטין וההיצע גמיש יחידתי. בשוק למוצר Y הביקוש גמיש לחלוטין ונתון ע"י: $P_Y = 3$, וההיצע גמיש יחידתי. כעת, הממשלה מטילה מס בגובה 3 ש"ח ליחידה על מוצר X ומשתמשת בכל הכנסותיה ממיסים למימון סובסידיה כוללת למוצר Y , וידוע שהסובסידיה היא בגודל קבוע (חיובי ממש) ליחידה.

לפיכך, מהו ההפרש בין מחיר השוק לצרכן ועודף הצרכן בענף Y לאחר הסובסידיה?

- א. 0
- ב. 1
- ג. 3
- ד. 6
- ה. ∞ (אינסופי)

שאלה 9

הניחו שוק תחרותי. ביקוש והיצע מצרפיים רגילים. כעת, הממשלה החליטה להטיל על היצרנים מס חד פעמי (מס גולגולת שנתי) בסך 10 מליון ש"ח.

כתוצאה מכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- א. בטווח הקצר אין שינוי, ובטווח הארוך תיתכן יציאת יצרנים מהענף.
- ב. בטווח הקצר אין שינוי, ובטווח הארוך בהכרח ייכנסו יצרנים מהענף.
- ג. לא יתקיים ייצור הן בטווח הקצר והן בטווח הארוך.
- ד. תגובתו של היצרן תלויה בגמישות הביקוש ביחס למחיר.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 10

הניחו כי הביקוש המצרפי בענף מסוים הוא מהצורה: $P = 120 - Q$.

הניחו כי העלות השולית היא מהצורה: $MC = 2Q$, וידוע שקיימות 2 יצרנים בלבד הפועלים בתנאי שוק תחרותי במצב מוצא.

כעת, ידוע ששני היצרנים התאגדו ונוצר קרטל (דואופול) שפועל בהתאם לפונקציות ההתנהגות כפי שנתונות לעיל ללא שינוי. ידוע שהייצור בין שני היצרנים מתחלק באופן זהה.

כתוצאה מכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- רווחי הקרטל נמוכים מהרווח המצרפי בשווי משקל בשוק תחרותי
- הכנסות הקרטל נמוכות מההכנסה המצרפית בשווי משקל בשוק תחרותי
- מחיר השוק ירד בהשוואה למחיר בשווי משקל בשוק תחרותי
- סך הרווחה החברתית תגדל
- כמות שווי משקל לא תשתנה

שאלה 11

בעקבות הקרה (גל קור קיצוני), בא גל של דרישות היצרנים לפיצוי מהממשלה בשל ירידה בפדיון היצרנים. ידוע כי ענף החצילים נפגע בקרה (היצע החצילים קטן) וידוע שגמישות הביקוש לחצילים לאחר הקרה גדולה מיחידתית. ידוע כי פלפל הוא מוצר תחליפי לחציל וידוע כי יכול הפלפלים לא נפגע בקרה.

לפיכך, עבור איזה ענף מבין השניים מוצדקת התביעה לפיצוי?

- התביעה מוצדקת עבור ענף החצילים בלבד.
- התביעה מוצדקת עבור ענף הפלפלים בלבד.
- התביעה מוצדקת עבור שני הענפים.
- התביעה אינה מוצדקת עבור אף אחד מהענפים.
- אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 12

ידוע כי בשוק מסוים פועל מונופול. סך העלות של המונופול נתונה ע"י: $TC(Q) = \frac{Q^2}{2}$.

(הניחו ייצור של יחידות שלמות).

סך הוצאות הצרכנים תמיד קבועות חיוביות ושוות K .

לפיכך, מי מהבאים הנכון ביותר בשווי משקל?

- בכל מקרה המונופול יחליט שלא לייצר כלל.
- אם $K > 3$ המונופול יחליט לייצר יחידה אחת בלבד.
- אם $K > 3$ המונופול יחליט לייצר שלוש יחידות בלבד.
- בשל גמישות עקומת הביקוש, המונופול יעדיף לייצר כמות אינסופית של מוצרים על מנת למקסם רווח.
- אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 13

במשק מסוים יחס הרזרבה הוא 0.25, והלוואות הבנקים המסחריים לציבור עומדות על 3000 ₪. במצב ההתחלתי התוצר במשק שווה לתוצר תעסוקה מלאה. הממשלה מחליטה להגדיל את הוצאותיה ב-1000 ₪ שימומנו בעזרת מלווה מהבנק המרכזי.

הניחו שלא חל עירוי פנימי. עקומת LM רגילה.

כתוצאה מכך, מה קרה לכמות הכסף הנומינלית במשק ולריבית?

א. לא השתנו.

ב. גדלה ב-3000 ₪ והריבית ירדה.

ג. גדלה ב-3000 ₪ והריבית עלתה.

ד. גדלה ב-4000 ₪ והריבית ירדה.

ה. גדלה ב-4000 ₪ והריבית עלתה.

שאלה 14

במשק מסוים יחס הרזרבה הוא 0.25, והלוואות הבנקים המסחריים לציבור עומדות על 3000 ₪. במצב ההתחלתי התוצר במשק שווה לתוצר תעסוקה מלאה.

הממשלה מחליטה להגדיל את הוצאותיה ב-1000 ₪ שימומנו בעזרת מלווה מהבנק המרכזי.

כתוצאה מכך, מה קרה לכמות הכסף הנומינלית והריאלית במשק בשווי משקל?

א. שתיהן לא השתנו.

ב. הנומינלית גדלה, הריאלית קטנה.

ג. הנומינלית קטנה, הריאלית ללא שינוי.

ד. הנומינלית גדלה, הריאלית ללא שינוי.

ה. הנומינלית ללא שינוי, הריאלית גדלה.

שאלה 15

במצב המוצא משק נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הנטייה השולית לצרוך MPC היא 0.25, והוצאות הממשלה קבועות.

במצב המוצא קיימים מסים קבועים בלבד. (אין להניח מדיניות תקציב מאוזן).

בהתאם למודל ISLM, מה יקרה כתוצאה מהעלאת המסים ע"י הממשלה?

א. החיסכון הציבורי (ממשלתי) יעלה, והמחירים יעלו בכל מקרה.

ב. החיסכון הציבורי (ממשלתי) ירד, אך אין לדעת מה יקרה למחירים.

ג. החיסכון הציבורי (ממשלתי) ירד, והמחירים יעלו בכל מקרה.

ד. החיסכון הציבורי (ממשלתי) יעלה, והמחירים יישארו ללא שינוי.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 16

במשק מסוים ביפן נתון מתקיים :

$$C = 200 + 0.75Y_d ; G = 625 ; T = 500 ; I = 600 - 10r ; L^D(Y, r) = 500 + Y - 60r$$

בסיס הכסף הוא 750 ₪, יחס הרזרבה הוא $1/3$, והציבור מעוניין להחזיק בידיו 300 ₪ תמיד. רמת המחירים במצב המוצא היא 1. ידוע שבמצב המתואר לעיל, תוצר שיווי משקל שווה לתוצר תעסוקה מלאה של המשק (מבלי שהתרחשו עליות מחירים). יום בהיר אחד, התרחשה רעידת אדמה ביפן ותוצר התעסוקה המלאה ירד לחצי מערכו המקורי.

כתוצאה מכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל (ביחס למצב המוצא)?

- התוצר גדל והריבית עלתה.
- התוצר קטן והמחירים ירדו.
- הריבית עלתה והמחירים עלו.
- התוצר קטן והריבית ירדה.
- הריבית נשארה ללא שינוי.

שאלה 17

נניח משק סגור במצב מוצא באבטלה.

הניחו כי פונקציית הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעות תלויות רק בריבית. הצריכה הציבורית והמסים קבועים. הביקוש לכסף נוזל תלוי בריבית ובתוצר. היצע הכסף קשיח לחלוטין. הניחו כי הממשלה מקיימת מדיניות תקציב מאוזן.

בהתאם למודל ISLM, כיצד תשפיע הרחבה משולבת פיסקלית-מוניטרית על שווי המשקל?

- ייתכן כי התוצר יישאר ללא שינוי, אך הריבית תגדל בכל מקרה.
- התוצר יגדל, וייתכן כי הריבית תישאר ללא שינוי.
- התוצר והריבית יגדלו בכל מקרה.
- ייתכן כי הריבית תישאר ללא שינוי, אך התוצר יקטן בכל מקרה.
- התוצר והריבית יישארו ללא שינוי.

שאלה 18

משק מסוים נמצא במצב מוצא באבטלה.

כעת, הממשלה החליטה להגדיל את צריכתה, והיא עושה זאת באמצעות לקיחת הלוואה מהבנק

המרכזי. בהתאם למודל ISLM, מי מהבאים נכון במצב של שווי משקל?

- ההשקעות יגדלו.
- המחירים יעלו בהכרח.
- לא ידוע מה יקרה להשקעות.
- הצריכה הפרטית לא תשתנה.
- אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 19

הניחו שאנו בוחנים את המצב במשק באמצעות המודל המשולב ISLM. המשק נמצא במצב מוצא בתעסוקה מלאה. כעת, לשם עידוד הצמיחה הוצע להגדיל את הוצאות הממשלה ולממן את הגידול בהוצאותיה ע"י מלווה מהציבור.

- בהתאם למודל ISLM, מה צפוי לקרות לגובה הריבית הריאלית (r) במשק בשווי משקל?
- בהכרח תעלה.
 - בהכרח לא תשתנה.
 - ייתכן ולא תשתנה.
 - בהכרח תרד.
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 20

במשק הנמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה, הממשלה מקפידה לשמור על תקציב מאוזן. ידוע שבמשק זה רק הצריכה הפרטית תלויה בהיקף הייצור, וההשקעה והוצאות הממשלה קבועות. ידוע גם כי קיים מס קבוע בלבד. כעת, הציבור דורש להוריד מסים. טענה: אם הממשלה תיעתר לבקשת הציבור ותקטין את גובה המס תוך שמירה על תקציב מאוזן, בהכרח ייווצר פער אינפלציוני (עודף ביקושים).

לפיכך, מי מהבאים נכון?

- הטענה נכונה.
- הטענה אינה נכונה.
- אין מספיק נתונים לענות על שאלה זו.
- הטענה נכונה רק אם הנטייה השולית לצרוך גדולה מ- 0.5.
- אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

ב ה צ ל ח ה ! ! !